

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrske kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K,
za četrta leta 3-50 K, mesečno 1-20 K;
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrta
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrta leta 4-80 K.

Posredna številka 18 v.

Reklamacije so pošiljane prostje.
Ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo,
gube se ne vračajo. Enostopna petletna
(širina 88 mm) za enkrat 20 vrn.,
vsakrat po dogovoru.

61. števil.

V Ljubljani, v torek, dne 22. junija 1909.

Leto XII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
«Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravišтво
«Rdečega Prapora», Ljubljana, Šelenburgove ulice 6/II.

Komu služijo naši vojaki?

Vsako leto s spomladjo se ponavljajo po naših
mestih in večjih občinah znani prizori: Mladi fantje,
okrašeni s sopki na suknjah in na klobukih, se pri-
peljejo, tu na velikem vozu, tam v koseljih, na-
vadno tudi z okrašenimi konji in čez nekaj časa
jih je videti, pojoče in ukajoče in — navadno pi-
jane, opotekati se po ulicah. Napili so se od «po-
nosa», ker so «tavblih», pa vriskajo «veselja» in
«navdušenja», ker jih je «cesar vzel».

Ustavnost goralidol — med našimi ljud-
stvom je ostala beseda iz starih časov, da daje
soldate cesarju. Le v prav redkih slučajih, kjer
bero ljudje v časopisih tudi kaj drugega kakor
dnevne novice, kjer je večkrat kakšen shod in kjer
n. p. učitelj v prostih urah zahaja med ljudstvo
in s trudom trebi zastarele nazore, se sliši včasih
o «naših sinovih, ki služijo domovini». Politična
zrelost je pa že skoraj občudovanja vredna tam,
kjer vedo cenjeni volilci, da odločujejo gospodje
poslanci, katere so volili na Dunaj, koliko rekrut-
tov sme vzeti država za vojsko, koliko imajo slu-
žiti i. t. d.

Fantje, ki so spomladi vriskali, prenehajo na-
vadno v jeseni s takimi izrazi prevzetnih občut-
kov in tudi pijanost zamenjajo tedaj s prav suho
treznostjo. K večjemu če se jim meša od raznih
«ajnc-vaj —», od korporalskih, feldvebelskih in
lajtnantskih ljubeznivosti in od čuda, da je vse
drugače nego so pričakovali. V kasarni in na
«ekscirplacu» navadno hitro mine navdušenje in
če se po treh letih sleče vojaška suknja, imajo
fantje že vse druge nazore o militarizmu, nego so
jih imeli v času nabora. Noben rezervist ne gre
tako navdušen pod puško in tornister, kakor je šel
rekrut.

Ampak vera, da služijo naši vojaki cesarju in
domovini, da imajo braniti prestol in domačijo,
živi še vedno med našim ljudstvom. Pa se bo mo-
rala reformirati tudi ta vera. Z enim vzgledom

bodi za dames pokazano, kako se včasih moti staro
misljenje in kako se je treba vaditi, da se na-
učimo drugače smatrati stvari.

V avstrijskem parlamentu so vložili socialni
demokratje Schlossnikel, Freundlich in sodrugi sle-
dečo interpelacijo, ki pove več kakor dolgi članki:

«Vsed hudega viharja je postalo v gozdovih
kneza Liechtensteina v okrajih Šternberk in Olo-
muc (na Moravskem) zelo obširno delo potrebno.
Delavci sosednih okrajev, v katerih je prav mnogo
brezposelnih, so upali, da dobe tukaj dela. Na-
mesto tega pa je prvo zborna poveljništvo dovolilo
pionirskemu oddelku, da sme opraviti potrebna
lesna dela v knežjih liechtensteinskih gozdovih.
Moštvo dobiva za to delo doklade, ki pa so se-
veda veliko nižje kakor v okraju obi-
čajna mezda civilnih delavcev. Infanterist
dobiva 56 vinarjev, korporal 76 vinarjev in vod-
nik 96 vinarjev na dan. S tako plačanim delom
seveda ne morajo konkurirati delavci. Raba pio-
nirskega oddelka za privatne svrhe kneza
Liechtensteina napravi delavcem naravno
konkurenco in še pomnožuje vsled industrialne
krize itak veliko brezposelnost. Sinovi ljudstva se
pač ne jemljejo zato na tri leta pod zastavo, da
bi svojim bratom in očetom odjedali kruh. Vpra-
šamo torej gospoda ministra, če je pripravljen
ukreniti, da se pionirski oddelki takoj odpokliče
od dela v knežjih liechtensteinskih gozdovih.»

Interpelacija je jasna in poučna dovolj — ne
le za domobranskega ministra, temveč tudi za
delavce.

Državni zbor.

Proračunska debata se razvija tako, kakor je
mogoče z ozirom na kratki čas, ki je državnemu
zboru na razpolago in z ozirom na omejitve, ki
jih je bila sklenila večina. Prava politična debata,
ki bi imela spremljati proračun in ga ilustrirati,
se v teh razmerah ne more razviti; namesto ve-
like slike, se kažejo posamezni otrčki. Socialno-
demokratski govorniki porabljajo priliko, da po-
jasnijo razmere delavstva in da kritizirajo rav-

nanje državnih oblastih, pri katerih še vedno ni
zmagalo splošno prepričanje, da je objektivnost
prva naloga vsakega uradnega organa ter da so
delavci enakopravni, ne pa drugorazredni dr-
žavljeni.

V soboto se je nadaljevala razprava o tako-
zvanih gospodarskih ministrstvih ter o ministertvu
za deželno brambo. V to skupino se štejejo trgo-
vinsko, železnisko, poljedelsko ter ministertvo za
javna dela.

Prvi je govoril česki klerikalec Tvaružek;
bavil se je z moravskimi zadevami in s slovanskim
vprašanjem ter je naglašal, da je program nje-
gove stranke: «Za boga, cesarja, domovino in
narod».

Nemški radikalec Kopp se je pritoževal, da
ljudski parlament ne dela nič drugega, kakor da
ruši ministre. Ne gre mu v glavo, da je Prašek,
ki je bil sam minister, glasoval proti proračunu.

Staročeh Neumann je govoril o praških
vprašanjih.

Krščanski socialc Schmid meni, da porabi
zbornica preveč časa za narodna in politična vpra-
šanja, pa zanemari obrtne zadeve.

Socialni demokrat Löw govori o delavskem
položaju in se bavi zlasti s stavbinskimi delavci.
Vlada mora posvetiti razmeram tega delavstva
več pažnje kakor doslej. Izdala se je naredba o
visokih in globokih stavbah; toda naredba ne po-
maga nič, če se ne izvršuje in če uradni organi
ne pazijo na to. Ko so v Karlovih varih nekateri
stavbinski delavci zahtevali izvrševanje te naredbe,
so jih podjetniki zapisali na črne liste in dotični
zidarji niso nikjer več mogli dobiti dela. Nazna-
nila o neizpolnitvi stavbinski stroki se
množe, vendar se pa z vseh strani nastopa proti
delavcem ter se jim mečejo polena pod noge.
Narodne stranke so vedno delavcem sovražne. V
Karlovih varih gospodujejo nemški nacionalci, de-
lavci se pa tukaj zatirajo, da se ne morejo bolj.
Čudno je, da prav tisti, ki največ govorijo o vi-
soki nemški kulturi in trdijo, da hočejo zvišati
narodno kulturo, delavcem branijo, da bi dosegli
sredstva, ki so potrebna za kulturo. Zadnjo zimo

PODLISTEK.

Otrok.

Dalje.

Minka je bila nenavadno dobre volje. Mlado,
bujno življenje je klilo v njenih prsah in neiz-
merne žal ji je bilo, da je dobro vzgojena de-
vica, ki ne sme sezuti čevljev in tekati po rosnih
travi ter plezati po drevju kakor male veverice,
ki so jo pogledovale s tako bistrimi, pametnimi
očmi.

Po poti sta srečavali kmetske žene in deklice,
ki so nosile živež v mesto. Tuintam tudi mestne
ljudi, ki so se hoteli navžiti svežega jutranjega
zraka.

Petdeset, šestdeset korakov pred njima je sto-
pical gospod, kateremu se je že od zadaj lahko
poznalo, da je prekoračil zlata leta mladosti. Ven-
dar menda ni bil sprijaznjen s starostjo, kajti
dar menda ni bil sprijaznjen s starostjo, kajti
vselej, kadar je srečal kmetico, se je ustavil in ji
gledal v lice. Včasih je postal dlje časa in gledal
za žensko. To je bilo, kadar je srečal mlado,
za brhko dekle. Minka je to opazila in zdelo se ji je
jako zabavno. Zdelo se ji je, da včasih tudi kakšno
kmetico nagovori, kajti videla je, da se je ka-
tera obrnila k njemu in kaj rekla, druga je
pa kratko, navidezno nevoljno zamahnila z roko.

Kaj neki vprašuje kmetice?

Glej, že zopet se je ustavil. Tudi dekle, ki je
prišlo nasproti, je postalo. Očividno se nekaj po-
govarjata. Minka je komaj slišala, kar ji je pripo-
vedovala mati. Kar se je godilo tam spredaj, jo
je velike bolj zanimalo. Ha, gospod je prijel dekle
za brado, ali pravzaprav jo je samo hotel prijeti.
Kajti v tem hipu je dekle iztegnilo roko in njena
dlan se je bliskovito prislonila na njegov obraz.
Gospod si je bolešno pobožal lice, dekle pa je
prišlo za veliko košaro, ki se je zazibala na njeni
glavi. Glasno je govorila, Minka sicer ni
mogla čuti kaj, a gotovo nič prijetnega, kajti
njen glas ni zvenel kakor laskanje.

Prizor je bil kratek, a tako komičen, da se
je Minka morala glasno nasmejati.

Mati jo je karajoče pogledala.

— Kaj pa je to? Kaj se pa tako smeješ?

— Oh, mama, ali nisi videla? To je bilo tako
smešno, tako smešno!

Sedaj šele je mati pogledala tja, kjer se je
bil odigral komični prizor. Zaslutila je, da se je
zgodilo nekaj, česar hčerka pravzaprav ne bi bila
smela videti. Pokarala jo je in potem sta šli
domov.

Popoldne je mati imela z očetom pogovor, o
katerem ni Minka vedela nič.

— Čas je, je dejala mati. Dekle ne ve še nič,
a menda že sluti reči, katere sme ženska samo
tedaj razumeti, kadar je omožena.

— Kakor misliš. Pa jo omožimo.

— To moramo. Vladni svetnik Šebotinski...

— Da, to je jako pripraven mož. Premoženo
ima, avanziral bode, kdove, kaj se postane; za
našo družino bi bilo to velike vrednosti.

— Torej si zadovoljen?

— Zadovoljen. Le pripravi Minko.

In mamica je poklicala Minko ter ji nazna-
nila, da so njene ljubeči starši sklenili, omo-
žiti jo.

— Omožiti?!

Minka se je zamislila. Hm! Prav je. Omoži
se, potem si bo lahko sama izbirala toalete, knjige,
vse, vse in tedaj — ne bo otrok. Da, omoži se.

Čez par dni je prišel gospod Šebotinski ter se
ji je predstavil. Nekako znan se ji je zdel, temno
se je spominjala, da ga je nekdaj videla, toda
kje, kje?

— Ah! Kaj za to! Vzame ga, da ne bo več
otrok. Obljubila mu je, da postane njegova žena
in on ji je poljubil roko. Tiho se je nasmešnila;
tudi to se ji je dozdevalo komično. Kence prih.

so se nemško-nacionalni gospodje trudili, da bi s propalimi elementi, s katerimi noče noben pošten delavec imeti kaj opraviti, ustanovili organizacijo stavkokažov. Nemci torej sami zatirajo nemške delavce, državne oblasti jim pa pomagajo. Govornik pripoveduje nadalje: Ko sem v nekem slučaju, ko se je delavcem godila krivica, protestiral pri okrajnem glavarstvu, so mi tam kazali vrata. (Čujte! Čujte!) Obrnil sem se do ministra za notranje zadeve, a namesto, da bi bil ukazal nepristransko preiskavo, je dal nalog, da se je še ostreje nastopalo proti delavcem. (Čujte! Čujte!) V Karlovih varih je za ljudi, ki morajo služiti, položaj naravnost neznošen; zlasti žensko osebje se goni naravnost v prostitucijo. Parlament ima dolžnost, poskrbeti tudi za stavbinske delavce in skleniti odredbe, ki zagotovo tej kategoriji primerno varstvo. Od vlade pa zahtevamo, da tudi s svojega stališča skrbi za staybinsko stroko in kadar se oddajajo javna dela, naj gleda na to, da se bodo varovale delavne in mezne pogodbe, sklenjene med delavci in delodajalci. (Odobrovanje pri socialnih demokratih.)

Nadalje so govorili poslanci Brunner (nemški lib.), Wittek (kršč. soc.) in Roblek (slov. lib.).

Prihodnja seja je v ponedeljek popoldne.

Politični odsevi.

* V proračunski debati dne 17. t. m. je, kakor smo že omenili, povzel besedo tudi ministrski predsednik baron Bienerth. Izražal je svoje veselje, da je zbornica prišla do proračunske debate (pa ne po njegovi zaslugi!), toda parlament ima še druge važne naloge (kar je znano celo ljudem, ki niso ministri). Taka ne le težavna, ampak tudi zavidanja vredna naloga je socialno zavarovanje (katero je gospod baron oviral s svojim zaključevanjem parlamenta!). Važno je nadalje saniranje financ, novela k rudniškemu zakonu ter zakon o živinskih kugah. Ministrski predsednik je omenjal tudi iniciativne predloge o znižanju žitne carine, o petrolejskem vprašanju, o trgovinskih pogodbah, ne da bi bil kaj povedal o teh rečeh. Parlament se preveč peča z interesi posameznih skupin in se premalo briga za interese državne celote (menda pač zato, ker se tudi državna celota premalo briga za interese svojih delov). Vlada nima nobenih Slovanom sovražnih namenov. Od socialnih demokratov jo loči globok prepad, a tudi do njih ne čuti nič sovraštva. Govornik ne razume, zakaj je pisava socialno-demokratskih listov napram njemu tako razdražena. Očita se vladi, da ne vodi parlamenta; opozicija se pač ne bo dala voditi, na stalno večino se pa vlada zaradi posebnih razmer ne more opirati. Avstrija je država manjšin, on se je pa že meseca novembra trudil, da bi bil zbral moči (pa jih še meseca junija ni). Finančni načrt daje dovolj prilike za pozitivno politiko. Če se dovoli proračun, se to nima smatrati kot zaupanje. (Posl. Seliger: Bolj skromne vlade si ni moči misliti!) Ministrski predsednik govori potem o češko-nemškem razporu in pravi, da vlada ne more biti nič drugega kakor posredovalka (pa še to ni). Upa, da se bodo narodni boji ublažili. Nazadnje govori še o svoji avdienci in prosi zbornico, naj dovoli proračun.

* Deželni zbori bi imeli, če so praški «Narodni Listy» prav poučeni, sklicati dne 16. septembra. V vladnih krogih pa zanikujejo to in pravijo, da bodo zborovali koncem oktobra ali pa šele začetkom novembra. Namreč: Vlada še sama ne ve tega. Kar se tiče češkega deželnega zbora, je gotovo, da se ga ne upa sklicati, ker se boji nadaljevanja nemške obstrukcije. Sicer pa: Kako naj ve vlada, kdaj bodo sklicani deželni zbori, ko niti ne ve, kako dolgo bo sploh še vladala?

* Politika «Slovanke Enot» je včasih sumljiva. Te dni se razglasa, da omenjena zveza v sedanjem državnozbornem zasedanju ne pripusti, da bi se resil poleg proračuna še kakšen predmet. Če mislijo voditelji «Slovanke Enot», da je to nujna posledica opozicijskega stališča, so na krivi poti. Bienerthu se ne napravijo nobene težave, če gre parlament prezgodaj na počitnice; opozicija lahko deluje proti njemu v državnem zboru, ne pa na letovišču in v kopelji. Povrh tega je pa razlika med opozicijo proti vladi in opozicijo proti ljudskim potrebam. Nerešen je še pooblastilni zakon, ki je potreben, da se morejo skleniti trgovinske pogodbe z balkanskimi državami. Zlasti Jugoslavlani bi morali s socialnega in z narodnega stališča storiti vse, da se sklenejo te pogodbe. Socialno so potrebne, ker narašča druginja tako, da ne bo čudež, če začne kmalu razhajati tudi lakota. Narodno pa ne morejo Jugoslavlani Srbom ta hip koristiti na noben drug način, kakor da pritisejo z vso močjo na državo in jo prisilijo, da sklene s Srbijo pogodbo, ki ji omogoči gospodarsko dihanje. To je le en primer v dokaz, da ima parlament razven proračuna še druge nujne naloge in da se s predčasnim zapiranjem

zbornice ne škoduje vladi, pač pa ljudstvu. Upajmo torej, da se slavna «Enota» vendar še pravočasno spametuje.

Zahtevajte po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah

Rdeči Prapor!

Socialni pregled.

** Konzumentom v Spodnji Šiški. Našim trgovcem raste greben boljbolj, kar dokazuje med drugim tudi cirkular, izdan od gremija ljubljanskih trgovcev, katerega vsebino je priobčil «Rdeči Prapor» v številki 57. z dne 12. tek. m. Ošabna gospoda lahko postopa brezobzirno napram konzumentom, dokler ve, da se premalo, ali pa sploh ne brigajo za svoje koristi, temveč se kratkoročno pokoravajo volji svojih izkoriščevalcev. Dokler opažujejo, da je konzumentom gospodarska organizacija deveta briga, si lahko dovoljujejo, kar si hočejo. Enkrat se je pač tudi naše delavstvo hotelo rešiti tega gospodarskega pritiska. To je bilo leta 1904., ko se je ustanovilo konsumno društvo v Ljubljani. Tisti poizkus se je, kakor znano, ponesrečil, to pa zato, ker se je ustanovitev prenašala; društvo je začelo poslovati, oziroma je odprlo prodajalno, preden je bilo vplačenih toliko deležev, da bi bil kapital zadostoval za obrat. Tak greh se masčuje vselej, pa se je tudi tukaj. V trgovini se človek ne sme zanašati absolutno na nič drugega kakor na to, kar je gotovo. Tukaj pa se je kalkuliralo, kaj se sme upati, mislilo se je, da je glavno, hitro začeti, pa se je začelo brez zadostnih sredstev. Vse napake, ki so se zgodile pozneje, so bile pravzaprav posledice te ene in glavne napake; kadar stvar zaradi takega primankljaja ne gre, pa nastanejo nesporazumi, nasprotja, prepiri. Če potem se ljudje, ki krivo gledajo na tako organizacijo, sčuejo proti nji, je njih igra olajšana in v takih prilikah tudi ljubljanskemu konsumnemu društvu ni bilo obstanka. Tri mesece izza ustanovitve se je pač odprla prodajalna v Spodnji Šiški. Ta prodajalna je bila nekaj mesecev v dobrih, vestnih rokah, v katerih je prav dobro poslovala ter je med tem časom izkazovala 15—1600 kron mesečnega prometa in je takorekoč vzdrževala ljubljansko prodajalno. Toda posledica razmer, ki smo jih že omenili, je bila ta, da je tudi ta prodajalna jela hirati in po preteku enega leta je društvo popolnoma propadlo, nad katero katastrofo so trgovski oderni začeli triumfirati. — Ali zadosti nam bode tega triumfovanja na naš račun! Ustanovilo se je zopet novo konsumno društvo za Ljubljano in okolico. Društvo ima še dve prodajalni in tretja se v kratkem otvori v Spodnji Šiški. Šiška je ponovno pokazala, da se sme pristevati med prve postojanke jugoslovanske socialne demokracije. Naša dolžnost je torej, pokazati tudi na gospodarskem polju, da se zavedamo svojih dolžnosti. Pustimo, kar je bilo. Delavci, konzumentje! Zavedajte se, da je draginja čim dalje večja in vaši izkoriščevalci čim dalje bolj brskajo s svojimi dolgimi prsti po vaših skoro praznih žepih. Začnite misliti z lastnimi možgani in nikar ne igrajte vašim nasprotnikom «den dummen August». Propadlo društvo vam bode šola. Sedanje konsumno društvo temelji na popolnoma zdravi podlagi. Vsak naj pristopi kot član ter naj se tudi zaveda svojih dolžnosti napram društvu, ki bode vspevalo, da bode veselje. Ne poslušajmo volkov v ovčjih kožah, ampak korakajmo v slogi svojo pot naprej, da dospemo do zaželenega cilja, potem bomo lahko rekli: «Gospod Knez in vaši pajdaši, le delite si svoja novoletna, velikonočna in druga darila sami med seboj, mi si pa bomo med seboj razdelili svoj dobiček.»

Dopisi.

Zagorje ob Savi. (Občinske volitve.) V soboto so bile v tretjem razredu volitve za občinski odbor, ki pomenijo velik napredek za socialno demokracijo. Organizirano delavstvo je zmagovalo s sedmimi kandidati, in sicer so izvoljeni sodrugi Miha Čobal, Josip Repovš, Josip Galé, Jakob Krajšek, Franc Sitter, Fran Koželj in Josip Sayersek. Od liberalcev in klerikalcev je izvoljen po eden. Tako je «narodnjakarsko» napredovanje v Zagorju...

Iz Most pri Ljubljani. Važnost občinskih volitev v Mostah je posebno za ta kraj jako velika. Občina je revna, pravijo klerikalci pa liberalci tudi. Boje se, da bi se osnovala tam šulveranjska šola, o kateri se nekaj kvasi. Očitno je pa, da občina sama ne bo mogla ustanoviti primerne ljudske šole, ker domala vse prebivalce te občine izkorišča gospodarsko prav Ljubljana. Jasno je dalje, da se Selo, Moste, Zelena jama in Štepanja vas priključijo morda prav kmalu Ljubljani in bi bilo sramotno za Ljubljano, če bi imeli v tem kraju kak kurnik za ljudsko šolo. Pa če se priklopitev tudi ne izvrši tako kmalu, je moralna dolžnost Ljubljane, da poskrbi za šolstvo v tem kraju. Imeli bi pa tudi nepotrebne stroške, ker bi morali šolstvo zopet preurediti, ako se združijo ti predkrajci z mestom. Spricho teh pridig, ki jih prirejajo liberalci po teh krajih po ljubljanski okolici, naj predlaga dr. Tavčar

v občinskem svetu ljubljanskem, da se zgradi ob meji med to občino in mestom ljudska šola, v katero bodo imeli vstop tudi otroci iz te občine, kolikor se razteza ob mestu. Ako gospodje liberalci in prizadeti klerikalci tega ne store, potem moramo smatrati, da se zavzemajo za to šolsko vprašanje zgolj iz hinavščine, in da so zopet izdali «svojo» slovensko stvar.

Domače vesti.

— Slovanstvo čeških socialnih demokratov je priljubljeno sredstvo naše narodnjakarije za pobijanje slovenskih socialnih demokratov. Če bi mi bili tako narodni kakor češki sodrugi! Stokrat smo to že čitali in slišali, seveda redno od ljudi, ki ne poznajo ne češke, ne slovenske socialne demokracije, temveč so le slučajno vjeli par po zraku frfotajočih fraz, s katerimi se potem leta in leta politično hranijo. Za presojanje narodnega prepričanja rabijo radi slovansko vzejemnost, odnošno v najnovejšem času neoslavizem. Morda bo torej zanimivo slišati, kako sodi češki socialni demokrat o tem najnovejšem narodnjakem evangeliju. Poslanec sodrug Tomašek, dunajski Čeh, je v parlamentu govoril o tej reči in je dejal:

«Češki socialni demokratje nimajo nič opraviti s takozvanim novoslovanskim gibanjem, ki je gibanje buržoazije in aristokracije. Seveda smo mnenja, da se tudi slovanskim plemenom ne more odrekat pravica do kulturne, idealne in gospodarske vzajemnosti, katero so člani drugih narodov vedno nemoteno vršili, zlasti če se zapadni Slovani boljbolj izključujejo iz kulturne zveze vladajočih narodov v srednji Evropi. Kar zadeva politično stran novoslovanskega gibanja, pozdravljajo češki socialni demokratje vsako stremljenje, ki gre za tem, da se oblaži sovraštvo in kričeče vzajemno zatiranje slovanskih plemen. Odločno pa obsojajo tiste smeri, ki so jih zastopali posamezni udeleženci na slovanski konferenci v Peterburgu, ki hočejo da bi se okrepčal ruski imperializem in plemenski boj proti Neslovonom. Z enako odločnostjo obsoja češka socialna demokracija v Nemčiji in v Avstriji razglasevani pangermanizem, čegar cilj je zatiranje in germaniziranje Nemcev.»

To je do pičice tako kakor govore in pišejo od nekdanj slovenski socialni demokratje. Pa nič ne de. Jutri že zopet zagrmí kak narodnjaki veleučejak: Zakaj niste tako narodni kakor češki socialni demokratje?

— Pri ožji volitvi v Trstu v III. razredu sta bila izvoljena italijanska liberalca z malo večino.

— Črna kronika. Kakor poročamo v predzadnji številki, sta se v sredo večer v Ljubljani ustrelila dva dijaka. O tem dogodku se še poroča: Okoli polu 9. zvečer je bila obveščena policija, da sta se na pokopališču pri Sv. Kristofu ustrelila dva mlada moška. Ko je došla na lice mesta policijska komisija, je našla že obadva mrtva. Samomorilca sta Fran Vontčina, rojen 1891. v Idriji in tja pristojen, in Milan Szillich, rojen v Postojni, pristojen v Ljubljano. Obadva sta obiskovala šesti razred realke v Idriji. Govori se, da sta prišla v sredo v Ljubljano. Ustreljena sta obadva v levo sence in je komisija pri samomorilcih našla samo en revolver z dvema praznima patronama. Trupli sta ležali skupno v bližini groba Szillichove matere. Ker se je našel na licu mesta le en sam revolver, ki je ležal poleg Vontčineve leve roke, se sklepa, da je Vontčina ustrelil dogovorjeno svojega tovariša iz najkrajše bližine in potem takoj tudi samega sebe. Vontčina ni imel pri sebi drugega kakor zadnje šolske izpričevalo, Szillich pa je imel v žepu razna poslovilna pisma na sorodnike in znance. Vzrok žalostnega čina so baje šolske razmere. Trupli so prinesli v mrtvašnico. — Skoraj sočasno se je izvršil poizkus samomora, o katerem se poroča: Sinoči okoli 8. je prišel na Cesarja Jožefa trgu v javno stranišče Gregor Pance, rojen 1843. pri Sv. Jakobu ob Savi ter se je tam ustrelil z revolverjem pod brado. Oskrbnica stranišča je o tem takoj obvestila policijo. Pance se je slabo zadel in so ga nezvestnega prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Vzrok poskušene samomora je neozdravljiva bolezen.

— Samomoril. Ker je bila vpokojena, se je zastupila v Trstu 50 let stara učiteljica Terezija Foš. — V Pulju je izgubil večletno pravdo 70letni Mat. Zakrajšek. Več let se je pravdal s sorodniki za neko hišo, na katere podstrešju se je sedaj, ko je izgubil pravdo, obesil.

— Občinske volitve za občino Moste pri Ljubljani so razpisane, in sicer se vrši volitev občinskih odbornikov dne 30. junija t. l. v prostorih gostilne Fran Zakotnika v Mostah. Vsak razred voli 6 odbornikov in tri namestnike. III. razred ima približno 500 volilcev in voli od 8. ure zjutraj do 12. popoldan. II. razred do 70 volilcev, voli od 2. do 3. ure popoldan in I. razred do 20 volilcev, voli od pol 4. do 4. ure popoldan.

— Pevska slavnost, ki jo priredi «Slavec» dne 27., 29. in 28. t. m. v proslavo svoje 25 letnice, obeta posebne užitke vsled številne udeležbe, ki so jo razna društva «Slavec» že obljubila. Prostor nam ne dopušča, da bi objavljali posamezne korporacije, ki so naznanile, da pridejo na to slavnost; omenimo naj, da je med njimi 42 pev-

skih, oziroma petje gojelih društev, tako da se obljubuje nastop zboru, ki bo štel do 1000 pevcev. Poleg raznih priredb v Ljubljani, med katerimi je velik koncert, se nameravajo tudi razni izleti v Postojno, Trst, na Bled in Kamnik.

— **Ljubljanska N. D. O.** fehtari pri — podjetnikih. Denar je vervalus nerum, to vedo tudi zizibambule. Ker jim ne pada iz nebes kakor Izraelcem mana v puščavi in ker delavcev nimajo, ki bi si sami napravili bojno blagajno, razpošiljajo po Ljubljani sledeči cirkular, kateremu prilagajo kar pošteno položnico: Velečenjeni gospod! Kakor Vam je znano, ustanovila se je v Ljubljani «Narodna delavska organizacija», ki je že v kratkem času svojega obstoja pokazala svojo življensko moč ter dokazala, da hoče z vztrajnim in energičnim nastopanjem, na podlagi samopomoči pomagati narodnemu delavstvu boljšega položaja. Ker razne internacionalne organizacije izrabljajo naše delavske mase samo kot števni material ob raznih volitvah i. t. d., je samoumevno, da bode «N. D. O.», ko iztrga delavstvo iz teh rok, ogromno pripomogla k celotnemu narodnemu razvoju. Poznavajoči Vaše narodno čustvo, usojamo si vabiti Vas, da tudi Vi pristopite kot podporni ali pa ustanovni član ter nas tako moralno utrdite in materialno podprete, na potu k našim ciljem. Ustanovnine je enkrat za vselej 50 K. Podpornina 6 K na leto. V nadi, da Vas lahko beležimo v vrste blagohotnih podpornikov «N. D. O.», se vnaprej zahvaljujemo: M. Cimerman, t. č. blagajnik. Slavoj Škerlj t. č. tajnik. Rudolf Juvan, t. č. predsednik. NB. V slučaju da pristopite k «N. D. O.» v gori navedenem zmišlu, izvolite se poslužiti našega poverjenika, ki Vas v najkrajšem času obišče. Okrožnica se razpošilja trgovcem, pa tudi drugim delojalcem. In ta kompanija hoče organizirati delavce! Danes jemljejo denar od podjetnikov, pa naj jutri vodijo delavce v boj proti tistim, ki jim polnijo blagajno? Kdor ne spozna te brezobrazne sleparije, mora biti slep na oba očesi. Pa bodo zaman iskali med zavednimi delavci tepce, ki se bodo dali organizirati za podrepno gardo izkoriščevalcev.

— **Na potu k zdravniku** je umrl otrok ženi nekega mizarskega pomočnika v Zavodni pri Celju. Vrnila se je z mrlicem. Zalostno je, ali res, da se splošno po deželi išče in kliče zdravnika, ko že bolnik skoro umira.

— **Pokluben samomor.** V petek je sklenil ljubljanski snazilec oken K., da si vzame življenje. Krenil je na protestantovsko pokopališče in ustrelil proti sebi. Ker se mu je roka močno tresla, se ni zadel. Ko je bil o tem obveščen v okolici službujoči stražnik, se je takoj podal na pokopališče in jo še videl dotičnika, ki je skočil čez pokopališni zid in tekel čez polje. Pozneje pa ga je našel ležečega pod nekim kozolcem v senu in mu revolver odzvel.

— **Neureča.** V Govejku (p. Žiri) si je stavil Tonh svojo hišico. Vrnil se je namreč iz Amerike, kjer si je prihranil denarja. Ko je nesel z drugim delavcem po bregu debel hrastav stavbni bloč, se je izpodtaknil in padel pod težo na tla. Hrast ga je pritisnil za vrat in mu zlomil tilnik, vsled česar je Tonh na mestu umrl.

— **Samomor.** V bližnji okolici Trsta so našli ustreljenega Andreja Škerlja, 48 let starega očeta štirih otrok, polirja. Mož se je sam usmrtil, najbrž zaradi slabih gmotnih razmer.

— **Pogreša se v Malem Gabru** na Dolenjskem Ana Glihač, hči ondotnega posestnika. V nedeljo, 30. maja t. l. je šla od doma in se ni več vrnila. Vsled bolezní se ji je omračil duh in je že preje večkrat odšla od doma. Postave je vsoke in vitke; oblečena je bila v rdečo krilo in goloroka. Prosi se, da jo pridrže, kamor pride in takoj naznanijo očetu, Janezu Gliha, posestniku v Malem Gabru, postla Št. Vid pri Zatičini.

— **Pomorščaki — ponarejevalci denarja?** V Pulju so zaprli nekaj pomorščakov c. kr. mornarice in nekega lastnika javne hiše, ker so razpečevali zlat denar po 20 K, ki je tako dobro ponarejen, da se od pravega razlikuje le po teži, je namreč nekoliko lažji. Po Pulju kroži precej takega denarja.

— **Obstrelil se je** v nedeljo zvečer po neprevidnosti davčni praktikant J. Badiura v Liji. Ko je prišel v neko hišo na obisk, je opazil na steni samokres v usnjenem fateralu, pa ga je snel in vzel iz usnja, davi ga je hči hišnega gospodarja opozorila, da je nabit. Po neprevidnosti se je dotaknil petelina, samokres se je sprožil in krogla mu je obličala v prsih. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer upajo, da kmalu okreva.

— **Samomor.** V Trstu se je blizu državnega kolodvora ustrelil privatni uradnik Aleksander Hribar. — Na Črnučah se je obesil 22letni Jernej Juvan baje iz strahu pred neko sodnijsko kaznijo.

— **Preprečena nesreča.** V soboto bi bil zjutranji vlak št. 1714 kmalu povezil na postaji Lesce neko žensko, ki je hotela skočiti v voz, ko se je vlak že premikal. Ženska je padla med odbijače ter se ima za svoje življenje zahvaliti le sprevodniku Josipu Pöschlu, ki jo je tvegajoč svoje lastno življenje, rešil gotove smrti.

— **Vrat je odrezal** 15 letnemu fantu Janezu Obrmanu na Vidosičih pri Metliki 19letni Marko Plesec. Morilec, ki je še hotel svojo mater zaklati, se je nekaj sporekel z dvema fantoma, pa zagrabil

za nož, s katerim je cepil trte in tekel za mlajšima. Eden je v strahu skočil v vodnjak, drugega je dotekel blizu vasi in ga zaklal.

— **Nesreča.** Franca Zaletel, gostilničarka v Dobrniču, se je peljala 16. t. m. v Čatež po nekaj vina. Kupila je tam 13 vedrov in se vrnila domov. Sama je bila na vozu, ko je voznik ob mal klanjcu pod Zagorico stopil z voza, da bi zavrl. Konji so krenili na neznačno milino, voz se je nagnil. Franca skoči doli, voz se zvrne, ročica jo zadene na vrat, sod se je zavalil nanjo in jo strl. Na mestu je bila mrtva.

Shodi.

Celje. V nedeljo, 13. junija dop. se je vsilil v gostilni «pri zelenem travniku» zelo obilno obiskani shod zidarjev in tesarjev iz Celja in okolice. Predsedoval je sodrug Martin Baucher. Govoril je pa sodrug Anton Kristan, strok. tajnik iz Ljubljane, ki je v daljšem izvajanju pojasnjeval potrebno organizacije za zidarje in tesarje. Na več slučajih iz praktičnega življenja je pokazal, kako bridko trpe tisti delavci, ki ne poznajo pomena organizacije. Omenjal je važnost zavarovalnice zoper nezgode, bolniških blagajen te obenem podal obilo navodil glede postopanja, kadar se komu pripeti nezgoda. Končal pa je z apelom: vsi v organizacijo. — Shod je imel lep uspeh. Nad 30 novih članov je pristopilo, ki so pomnožili vrste organiziranih zidarjev tako, da bo kmalu med celjskimi organizacijami zidarska ena najmočnejših. Tako je prav! Le naprej!

Spodnja Šiška. V nedeljo, dne 6. t. l. je sklicala okrajna politična organizacija za ljubljansko okolico ob 10. dopoldne v gostilni gosp. Vodnika v Spod. Šiški javen ljudski shod z dnevnim redom: «Proslava 40letnice šolskega zakona». Shod je otvoril v imenu omenjene organizacije sodr. Jos. Linhart, kateri je bil izvoljen tudi za predsednika shoda, za zapisničarja pa sodr. A. Franzot. — K dnevnemu redu podeli predsednik shoda sodruga Ethinu Kristanu besedo. Le-ta poda navzočim v jedrnatih besedah jasno sliko konkordatne uprave in nadzorstva šole pred novim zakonom, ter pojasnjuje posamezne važne točke takrat obstoječih predpisov in zakonov. Poda natančno statistiko šolobveznih otrok in učiteljskih moči (šulmaštrov) v raznih deželah in državah, iz katerih podatkov je razvidno, kako je naša gospoda v črnih suknjah skrbela vedno le zato, da bi ostalo ljuetstvo neumno, da bi živelo «pobožno», vdano v voljo božjo, in da bi skrbelo za boljše bodočnost ne na tem — ampak na onem svetu. — Govornik je nato poročal o preobratu, ki je nastal v šolskem vprašanju z veljavo novega šolskega zakona, kateremu poročilo je sledilo jako živahno odobravanje. — Obžalovanja vredno je dejstvo, da tudi naši sodrugi posnemajo v kulturnih vprašanjih včasí brezbriznost drugih malomarnih strank, ker udeležba tega shoda nikakor ni bila taka, kakor je to zahteval dneveni red in kakor bi zaslužilo zanimivo poročilo sodruga Ethina Kristana. — Sodrugi in sodruginje, pokažite torej v bodoče na takih shodih, na katerih se razpravlja o kulturnih vprašanjih, z boljše vdeležbo, da se zanimate ne samo za želocec, ampak tudi zato, kako se bode vzgojevala v šoli vaša deca.

Občinske volitve v Zagorju.

Dne 19. t. m. je bila volitev iz III. razreda za občinski odbor. Izvoljenih je sedem socialistnih demokratov, štirje za odbornike, trije za namestnike ter po 1 liberalec in klerikalec. Razmerje glasov je bilo sledeče!

Socialni demokratje:

Jakob Krajšek . . .	144 glasov
Josip Gale . . .	139 »
Josip Repovš . . .	108 »
Miha Čobal . . .	107 »
Fran Sitter . . .	104 »
Josip Staršek . . .	104 »
Fran Koželj . . .	102 »

Klerikalci:

Jožef Sinkovec . . .	116 glasov
Anton Snoj . . .	81 »
Martin Medved . . .	80 »
Janez Dernovšak . . .	74 »
Jožef Schweiger . . .	64 »

Liberalci:

Franjo Weinberger . .	118 glasov
Ivan Bajcer . . .	42 »
Karl Korbar . . .	41 »

Izvoljeni so torej za odbornike prvi štiri socialistni demokratje ter Weinberger in Sinkovec. Za namestnike so izvoljeni vsi trije socialno-demokratski kandidati, in sicer Fran Drnovšek, Fran Koželj in Martin Repovš, ki so dobili po 67 glasov, v manjšini pa so ostali klerikalci s 25 in liberalci z 9 glasovi. — Ta volitev pomeni odločen poraz za liberalce, ki so igrali nad vse žalostno vlogo ter so beračili za kompromis pri klerikalcih in pri Nemcih.

Hoteli so, da bi vzeli na kompromisno listo tri klerikalce in tri liberalce. Kompromis se je pa zadnja dva dni razbil in tako so potem vzeli klerikalci samo enega liberalca na listo in radi tega so jim liberalci pomagali izvoliti klerikalnega Josipa Sinkovca. Ako bi bila vsaka stranka volila svoje kandidate, bi bili mi zmagali z vsemi kandidati ker smo najmočnejša stranka nad obema meščanskima. Čisto socialističnih glasov je bilo 107, klerikalnih 81 in liberalnih 41. Klerikalci in liberalci so bili po izvidu tako poparjeni, da niso čakali še volitev za namestnike, radi toga je bilo pri namestnikih manj oddanih glasov; ker so morali na delo, smo tudi mi rekli našim volilem, da lahko oddajo. Obe nasprotni stranki pa sta še pri volitvi delali posebno na to, da ne bi bil izvoljen sodrug Čobal. Izid kaže, da če bi liberalci imeli samo svojo listo in ne bi bilo kompromisa za enega liberalca in klerikalca, bi bili propadle obe meščanski stranki. Omeniti se mora, da je dobila klerikalno-liberalna stranka tudi najmanj 20 nemških glasov od rudniških uradnikov, tako da če bi ostali nemški uradniki doma, bi bili propadli obe stranki, čeravno bi imeli kompromis. V drugem in prvem razredu so bili izvoljeni en liberalci, 4 klerikalci in sedem od rudnika postavljenih kandidatov.

Pride pa k sedaj izvoljenim še sedem virilistov in sicer eden, ki bo zastopal konsumno društvo delavcev, ki se mora prištevati k socialistom, en liberalci od zagorske posejilnice, potem od rudnika in rudniškega konsumnega društva kakor od južne železnice po eden, trgovec Mihelčič in zdravnik Tomo Zarnik, tako da bo imel prihodnji občinski odbor 25 odbornikov, ki se razdele po strankah sledeče: 5 socialistov, 4 liberalci, 4 klerikalci in 11 rudniških pripadnikov.

Rezultat volitev je najlepši odgovor «Slov. Narodu» in njegovim napadom na zagorsko socialno-demokratsko stranko. Izid volitev je pokazal, da zagorski liberalci tudi pri davkoplačevalcih nimajo nikakršne zaslombe. Zagorje ostane rdeča trdnjava, kakor je bila. Liberalci so še nazadovali, socialisti gredo naprej!

Zadnje vesti.

Državni zbor.

Dunaj, 22. junija. Včeraj se je nadaljevala specialna debata o tretji skupini proračuna. Zbornica je bila jako slabo obiskana, kakor po navadi ob pondeljkih. Do besede so prišli trije ministri in sicer Weißkirchner, Ritt in Braf. Danes ima govoriti železniški minister Wrba. Danes jutri in pojutrišnjem bodo seje trajale od 10. dopoldne do 10. zvečer, pa upajo, da bo v četrtek končano drugo, v petek pa tretje čitanje proračuna.

Posl. Sredniavski je vložil predlog, naj se vpelje davek na vino, konjak in podobne pijače. Potem sta govorila češki agrarec Vojta o pošti na Češkem, kršč. soc. Baumgartner o železnica na Gornj. Avstrijskem.

Trgovinski minister dr. Weißkirchner govori o zakonekih načrtih, ki jih je predložil, polemizira s predgovorniki in omenja trgovinske pogodbe ter agrarni boj. «Izpolnili smo — pravi — več nego ste leta 1903 zahtevali pa zdaj še niste zadovoljni! Trgovinske pogodbe so potrebne ne le za industrijo, ampak tudi v interesu sto in sto tisoč delavcev ter v interesu cele države. Okrog Avstrije ne sme biti kitajski zid!» Končno obljubuje reforme za mornariške delavce.

Soc. dem. Müller ostro kritizira vlado in nemške stranke, ki so delavcem sovražne.

Za njim govori nemški liberalci Günther, potem poljedelski minister Braf o kmetijskih vprašanjih, nadalje znani Starck in poljski demokrat Stwiertnia.

Minister za javna dela Ritt se bavi z vprašanjem tehnikov, hvali Gesmannu, govori o tujskem prometu itd. Za njim govore še Grössl, Stojan, Eisenhuth, Kratochvil in Zaunegger.

Dunaj, 22. junija. Državni zbor ima zasedati do 9. julija in rešiti še sledeče predmete: Svetovno poštno pogodbo, odpravo žitne carine, ureditev tehničnega preizkušavanja, zakon o pijanosti, pooblastilni zakon, načrt o živinski porabi, ureditev dalmatinske plovitbe, literarno pogodbo z Rumunijo ter vprašanje italijanskega vseučilišča.

Tržaske volitve. Trst, 21. junija. V drugem razredu je bilo danes izvoljenih 16 italijanskih liberalcev.

Ogrska kriza. Budimpešta, 21. junija. Ministrski predsednik Wekerle bo danes predlagal cesarju, naj poveri rešitev volilne reforme koaliciji, ki se zaveže, da se bodo v tem slučaju posli redno vodili. Misli se, da se bodo razprave precej zavleklo.

Odločbe obrtnih sodišč.

Priobčuje dr. D.

XXXVI. Tožitelj je pri toženi tovarniški tvrdki za izdelovanje fosforbrona delal kot oblikar (former) za dnevno akordno poprečno mezdo 4 K do 4. februarja 1905.

V protislovju s tovarniškim redom, določujočim 14 dnevno odpovedno dobo, je obratovodja tožitelju odpovedal dne 31. jan. 1905 s končnim terminom 4. februarja.

Tožitelj je mislil, da je tega dne odpušen z dela in je tožil za odškodnino v znesku 32 K, namreč po 4 K za ostalih 8 dni odpovedne dobe.

Tožena tvrdka ugovarja, da je bilo tožitelju dne 4. februarja od obratovodje dano na izbero, da lahko ostali čas odpovedne dobe (8 dni) še dela ali pa da odide.

Tožitelj se je odločil za zadnje, torej je šel sam z dela, ni bil odpušen.

Tožba je bila odbita.

Razlogi: Tožitelju je bilo sicer odpovedano protipogodbno; toda 4. februarja mu je bilo dano na izbero, da ostane še 8 dni na delu, kar pa je odklonil.

Po § 84. obrt. r. protipogodbena odpoved še ne opravičuje, zahtevati mezdo za celo odpovedno dobo ali za nekaj dni iste, ampak le prezgodnja odpušitev delavca.

V tem primeru ni tožitelj niti bil odslovljen, marveč je, odklonivši ponudbo, da dela še ostale dni odpovedne dobe, prostovoljno izstopil in je tedaj odobrili odpoved, naznanjeno mu 31. januarja.

Ker nedostaja bistvenega pogoja za odškodninsko dolžnost podjetnika po § 84. obrt. r., namreč »prezgodnja odpušitev«, je morala tožba biti zavrnjena.

Cudež industrije!

Vsled velikega sklepnega nakupa odajam po izredno nizki ceni

K 4-60

krasno, ameriška, pozl. Double švicarska žepna ura, ki je od pravega 14 karatnega zlata nerazločljiva, s 36 ur idočim antimagetičnem Anker-kolesjem, sekundarnim kazalcem, 3 letna garancija, s fino pozlačeno verižico

1 kom. K 4-60 3 kom. K 12-90

Ravnoista ura iz nikla ali gloria-srebra, lepo gravirana s posebnim verižico

1 kom. K 3-45 2 kom. K 6-50.

Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja se po povzetju ali če se pošlje denarnaprej. Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

E. Holzer, Krakov, Stradom 18/43.

10 zapovedi za zdravje

lično tiskane, vposlje poštne prosto in zastoj lekarnar 5-4

Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Kavarna

'Unione' v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Modni salon M. Sedej-Strnad Ljubljana

Prešernove ulice št. 3 (v palači Mestne hranilnice).

priporoča cenjenim damam svojo bogato zalogo klobukov najnovejših fason in najfinejšega okusa.

BLUZE

v težki svili, volni in drugim modnim blagu, v krasnih modelih, najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje obleke, krstno opravo, prepdasnike, vsevrstno perilo in druga oblačila. Najfinejše otročje kapice, klobučke, plaščke, pariške modree, nogavice, rokavice, jopice in druge pletenine. — Fine zavratnice, naramnice, ovratnike, srajce in drugo perilo za gospode priporoča največja narodna konfekcija

M. Krištofič-Bučar

Stari trg 28 Ljubljana Stari trg 28

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in ceno. Cene radi male režije brez konkurence. 52-31

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Čopčev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje, mizarje.

Lakov, pristnih angleških za vozove.

Emajlna prevlake, pristne, v posodicah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg. 104-55

Jantarjeve glazure za pode. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pode.

Voščila, štedilneža, brezbarvne in barvaste za pode; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva.

Olje in mazilo za stroje, olje proti prahu.

Ustanovljeno

1. 1832.

Adolf Hauptmann v Ljubljani

Ustanovljeno

1. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Maščobo za usnje.

Oljnatih barv, priznane najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpeznega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstenih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 35 milijonov kron.

Rezeruni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržnane kapitalu.

obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišče po 4 3/4% na leto. Z obrestmi obenem plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 1/2 leta. Kdor plačuje 6% izposojenega kapitala, poplača dolg v 33. letih. Dolжник more poplačati svoj dolg tudi poprej, ako hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje. — Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnike

proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi otroke navajajo k varčnosti. — V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači v

Prešernovih, prej Slonovih (Elefantnih) ulicah 3.